

Utestängning och maktordning i svallet av den öppna högskolan

Med ledord som öppenhet och flexibilitet har svenska universitet och högskolor blivit mål för en rad reformer de senaste decennierna.

Men en avhandling vid Göteborgs universitet visar att de goda intentionerna att skapa ett mer demokratiskt, breddat och effektivt högskolesystem också reglerar individer, institutioner och högskolesystem och skapar maktordningar.

Med start under 1990-talet kom en rad svenska policyreformer som argumenterade för att den svenska högskolan skulle vara mer öppen, flexibel och tillgänglig.

Inte minst distans- och IT-baserad utbildning fick stor betydelse. Även om frågan om tillträde till högskolan länge ansetts utbildningspolitiskt viktig, så var det en delvis ny styrning som tog form under 1990-talet och framåt.

I sin studie undersöker Annika Bergviken Rensfeldt hur resonemang kring öppenhet inom distans- och högskoleutbildning förs i svenska utbildningspolitiska dokument mellan åren 1992 och 2005.

– Det är inte bara en individfokusering som blir mer tydlig. Från att ha talat om rätten till utbildning och att skapa ett representativt högskolesystem för att tillgodose olika studentgrupper, så sker det en förskjutning där policyargumenten är att individer bör, eller till om med är skyldiga, att delta i högre utbildning.

Studien bidrar till debatten och förståelsen av resonemangen kring tillgänglighet och deltagande i högre utbildning. Den visar hur idéerna om att bredda och göra utbildning mer flexibel också reglerar och styr studenter, institutioner och utbildningssystem. Studien uppmärksammar att även goda reformintentioner involverar en problematik kring makt och styrning.

– Även om det här är en styrning som bygger på frivillighet och att studenter och institutioner själva anammar de här idéerna så uppstår maktordningar och utestängningar. Ta till exempel de starka regionalpolitiska intressena för att få kvinnor att delta i distansutbildning och flexibelt lärande genom lokala lärcentra och IT-baserad utbildning. Med den här retoriken stängs de ute från campusutbildning och ofta mer statustyngda institutioner och karriärvägar som forskning. På det här sättet formas ett differentierat högskolelandskap, säger Annika Bergviken Rensfeldt.

Läs avhandling i fulltext: <http://gupea.ub.gu.se/handle/2077/23742>

Annika Bergviken Rensfeldt lägger fram avhandlingen ”*Opening Higher Education.*

Discursive transformations of distance and higher education government” vid institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande fredag den 12 november, kl 14.00

Plats: Margaretha Huitfeldts auditorium, Pedagogen hus C, Läroverksgatan 5, Göteborg.

För mer information, kontakta Annika Bergviken Rensfeldt:

Epost: annika.bergviken-rensfeldt@gu.se, tel: 031-7862823, 0732-482505